

Εφαρμογή Προγραμμάτων που προωθούν την Ισότητα στην Κοινωνία -
ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ

Από τα σπορ στην καθημερινή ζωή.

Όλοι διαφορετικοί, όλοι ίσοι.

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ
(Α', Β', Γ' Δημοτικού)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΜΕΤΡΟ 4.1

«ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ»

ΕΝΕΡΓΕΙΑ 4.1.1

«ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ»

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 4.1.1.ζ

«ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΩΘΟΥΝ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ»

ΠΡΑΞΗ «ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΩΘΟΥΝ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ- ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ»

ΕΡΓΟ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Φορέας Υλοποίησης:

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του Υπ.Ε.Π.Θ.
Μονάδα Α1α – Υλοποίηση & Αξιολόγηση Προγραμμάτων Ε.Κ.Τ.
Προϊσταμένη: Σαμπάνη Παναγιώτα.

Φορέας Πρότασης & Λειτουργίας:

Γραφείο Ολυμπιακής Παιδείας Υπ.Ε.Π.Θ.
Προϊσταμένη: Παπαδοπούλου Αριστέα.

Επιμέλεια Έκδοσης:

Κέλλης Ηρακλής. Γραφείο Ολυμπιακής Παιδείας Υπ.Ε.Π.Θ.

Υποέργο 2 «Προγράμματα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών»

Ανάδοχος:

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

Επιστημονικός Υπεύθυνος:

Θεοδωράκης Γιάννης. Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού.

Επικεφαλής Ανάπτυξης Προγράμματος Σπουδών:

Κιουμουρτζόγλου Ευθύμιος.

Συγγραφική ομάδα:

Αλμπανίδης Ευάγγελος, Αυγερινός Ανδρέας, Γούδας Μάριος, Δέρρη Βασιλική, Ζαχοπούλου Έρη, Ζήση Βασιλική, Θεοδωράκης Γιάννης, Κοσμίδου Ευδοξία, Κούλη Όλγα, Κουρέσης Θωμάς, Νικοπούλου Μαρία, Χασάνδρα Μαίρη, Χατζηγεωργιάδης Αντώνης, Χρόνη Στυλιανή.

Εικονογράφηση:

Κιουμουρτζόγλου Ιορδάνης.

Δημιουργικός σχεδιασμός, Εκτύπωση - Βιβλιοδεσία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΕΛΙΔΑ

ΕΝΟΤΗΤΑ 1	Ο «κύριος Σεβασμός» έχει «Υπεύθυνα χέρια»	4
	Δημιουργώ με ασφάλεια και υπευθυνότητα.....	7
	Όλοι είμαστε «διαφορετικοί».....	10
ΕΝΟΤΗΤΑ 2	Συνεργασία	12
	Διάλεξε τον αρχηγό	14
	Γινόμαστε ζευγάρια	15
ΕΝΟΤΗΤΑ 3	Γνωρίζω τους συμμαθητές/τριες μου.....	16
	Είμαστε όλοι ίσοι.....	18
	Πιο γρήγορα-πιο αργά.....	21
ΕΝΟΤΗΤΑ 4	Ζωγραφίζω γυναίκες και άνδρες	23
	Τι δείχνει η τηλεόραση	24
	Συνεργάζομαι με όλους.....	25
ΕΝΟΤΗΤΑ 5	Μαθαίνω να γράφω και να διαβάζω.....	26
	Όλοι χωράνε στο παιχνίδι μας.....	27
	Η Ζούγκλα	28

Ενότητα 1 Ανθρώπινα δικαιώματα

Ο «κύριος Σεβασμός» έχει «Υπεύθυνα χέρια»

Τι θα κάνω;

Στόχος 1 ...στο σπίτι

«Θα μαζεύω τα ρούχα και τα παιχνίδια μου».

Στόχος 2 ...στο μάθημα

«Θα προσπαθώ να κάνω τις ασκήσεις χωρίς παράπονα».

Στόχος 3 ...στην τάξη

«Δε θα μιλάω, όταν μιλάει η δασκάλα, ο δάσκαλός μου ή κάποιο άλλο παιδί».

Στόχος 4 ...στο παιχνίδι

«Δε θα ενοχλώ τα άλλα παιδιά, θα τους δείξω ένα παιχνίδι από την περιοχή μου ή ένα παιχνίδι που έμαθα στο σχολείο».

Τώρα γράψε ποιους στόχους θα προσπαθήσεις να καταφέρεις την 1η βδομάδα και τη 2η βδομάδα.

1η βδομάδα	☒ Τα κατάφερα ή ☐ δεν τα κατάφερα;	Αν δεν τα κατάφερα, γιατί;
Στόχος 1	☐	
Στόχος 2	☐	
Στόχος 3	☐	
Στόχος 4	☐	
2η βδομάδα	☒ Τα κατάφερα ή ☐ δεν τα κατάφερα;	Αν δεν τα κατάφερα, γιατί;
Στόχος 1	☐	
Στόχος 2	☐	
Στόχος 3	☐	
Στόχος 4	☐	

Πώς αισθάνεσαι για αυτά που πέτυχες στο μάθημα αυτό;

Πώς αισθάνεσαι για αυτά που πέτυχες στο μάθημα αυτό;

Καθόλου καλά.

Έτσι και έτσι.

Πολύ καλά.

Πώς αισθάνεσαι για αυτά που πέτυχες στην τάξη;

Καθόλου καλά.

Έτσι και έτσι.

Πολύ καλά.

Πώς αισθάνεσαι για αυτά που πέτυχες στο σπίτι;

Καθόλου καλά.

Έτσι και έτσι.

Πολύ καλά.

Πώς αισθάνεσαι για αυτά που πέτυχες στο παιχνίδι με τους φίλους/τις φίλες σου;

Καθόλου καλά.

Έτσι και έτσι.

Πολύ καλά.

Παρακάτω ας γράψουν άλλοι για σένα και την προσπάθειά σου:

Η άποψη ενός συγγενικού προσώπου	
Η άποψη του/της εκπαιδευτικού του μαθήματος	
Η άποψη του/της δασκάλου/ας της τάξης	
Η άποψη του/της φίλου/φίλης σου	

Ενότητα 1 Ανθρώπινα δικαιώματα

Καθόρισε με τη βοήθεια του δασκάλου ή της δασκάλας σου σε αυτό το μάθημα νέους στόχους για τις επόμενες εβδομάδες, ανάλογα με αυτά που ήδη πέτυxes

Τι θα κάνω;

3η βδομάδα

Στόχος 1	...στο σπίτι	
Στόχος 2	...στο μάθημα	
Στόχος 3	...στην τάξη	
Στόχος 4	...στο παιχνίδι	

Τι θα κάνω;

4η βδομάδα

Στόχος 1	...στο σπίτι	
Στόχος 2	...στο μάθημα	
Στόχος 3	...στην τάξη	
Στόχος 4	...στο παιχνίδι	

Δημιουργώ με ασφάλεια και υπευθυνότητα

Όταν λέμε ότι «σέβομαι» κάποιον ή κάτι, τι σημαίνει;

Θα σχεδιάσουμε ένα παιχνίδι, σύμφωνα με τις οδηγίες του/της καθηγητή/τριας μας, στο οποίο θα σεβόμαστε.....

Όνομα παιχνιδιού: _____

Ποιοι/Ποιες σχεδίασαν το παιχνίδι (ονόματα παιδιών): _____

Τι προσπαθούμε να καταφέρουμε (δηλαδή ο σκοπός): _____

Πού θα παίξουμε το παιχνίδι: _____

Ποιοι/Ποιες θα παίξουμε το παιχνίδι: _____

Περιέγραψε ή ζωγράφισε το παιχνίδι σας:

Αφού παίξετε το παιχνίδι...

Πετύχατε το σκοπό του παιχνιδιού; Τι κάνατε, για να τα καταφέρατε;

Σου άρεσε το παιχνίδι;

Τι έμαθες από το παιχνίδι σας;

Τι νομίζεις ότι έμαθαν όσοι/όσες έπαιξαν μαζί σου;

Τι σου άρεσε περισσότερο στο παιχνίδι σας; Γιατί;

Τι σου άρεσε λιγότερο στο παιχνίδι σας; Γιατί;

Άρεσε το παιχνίδι σε αυτούς/αυτές που έπαιξαν μαζί σου; Γιατί;

Εγώ, οι φίλοι μου και ο «Κύριος Σεβασμός» παίζουμε.

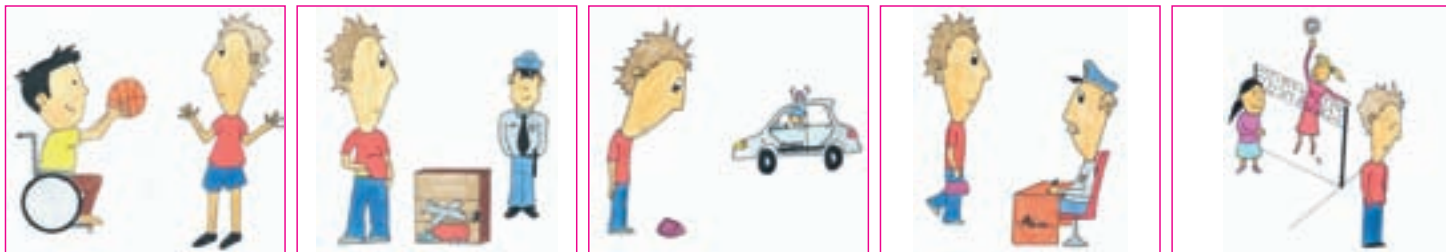
(Βάλε φωτογραφία σας, ενώ παίζετε, ή ζωγράφισε εσένα και τους φίλους/φίλες σου να παίζετε με τον «κύριο Σεβασμό»).

Ενότητα 1 Ανθρώπινα δικαιώματα

Όλοι είμαστε «διαφορετικοί»

Τι θα μάθω; Θα μάθω τι πρέπει να κάνω, για να είμαι υπεύθυνος και να δείχνω σεβασμό στους άλλους.

Α) Πού κρύβεται ο «κύριος Σεβασμός»; Κύκλωσε τις εικόνες που δείχνουν σεβασμό.

Β) Αντιστοίχισε τα σωστά στην παρακάτω άσκηση

Είμαι υπεύθυνος/η όταν:	☐ Βάζω τα πράγματά μου στη θέση τους. ☐ Κοροϊδεύω τα παιδιά που έρχονται από άλλες χώρες. ☐ Προσφέρω τη θέση μου στο λεωφορείο σε κάποιον μεγαλύτερο. ☐ Βοηθώ μόνο τους/τις φίλους/φίλες μου στο σχολείο. ☐ Κάνω όλες τις ασκήσεις που έχω για το σχολείο και το σπίτι. ☐ Κερδίζω με πονηριά σε ένα παιχνίδι. ☐ Απαντώ με ευγένεια στις ερωτήσεις που μου κάνουν ☐ Παίζω, σύμφωνα με τους κανόνες των παιχνιδιών. ☐ Σπρώχνω ή χτυπάω κάποιον.
Δείχνω σεβασμό όταν:	☐ Βοηθώ στις δουλειές του σπιτιού. ☐ Δίνω προτεραιότητα στα άτομα με αναπηρία. ☐ Πετάω τα σκουπίδια μου δεξιά και αριστερά. ☐ Χρησιμοποιώ τους κάδους απορριμμάτων για να πετάξω τα σκουπίδια. ☐ Φταίω για κάτι που έκανα και λέω ότι φταίει κάποιος άλλος. ☐ Παίρνω τη σειρά κάποιου άλλου σε μία άσκηση.

Γ) Στο μάθημα πρέπει να προσέχουμε τη μπάλα, το σχοινάκι, το σπόγγο ή ό,τι άλλο χρησιμοποιούμε επειδή ....

1. ....
2. ....
3. ....

Δ) Εάν το σχολείο σου ονομαζόταν «Σχολείο Σεβασμού», πώς θα ήταν; Ζωγράφισέ το

Ε) Τι θα έλεγες σε ένα/μία φίλο/φίλη σου για τον «κύριο Σεβασμό»;

ΣΤ) «Τα Υπεύθυνα Χέρια μου»

Ζωγράφισε τα αποτυπώματα των χεριών σου και ...

1. Αντίγραψε μέσα σ' αυτά τα σωστά από την άσκηση «Β» (δηλαδή τι πρέπει να κάνεις εσύ, για να είσαι υπεύθυνος).
2. Κάθε φορά που κάνεις κάποια από τις σωστές πράξεις μέσα στην επόμενη εβδομάδα, χρωμάτισε το αντίστοιχο σημείο της παλάμης.
3. Χρωμάτισε μόνο αυτά που κάνεις εσύ. Δεν έχει σημασία πόσα κάνεις σήμερα, αλλά πόσα θα κάνεις μετά.

Ζ) Παίζω με τον «κύριο Σεβασμό» και το/τη φίλο/φίλη μου.

Επίλεξε ένα παιχνίδι το οποίο θα παίξεις με το/τη φίλο/φίλη σου και στο οποίο ο «κύριος Σεβασμός» θα παίξει το ρόλο του διαιτητή. Δηλαδή οι ενέργειες των δύο παικτών θα πρέπει να βασίζονται στον αμοιβαίο σεβασμό.

Η) Βοήθησε ένα μικρότερο αγόρι ή κορίτσι να μάθει μία δραστηριότητα η οποία του αρέσει πολύ. Ποια δραστηριότητα έδειξες; Πώς το/τη βοήθησες;

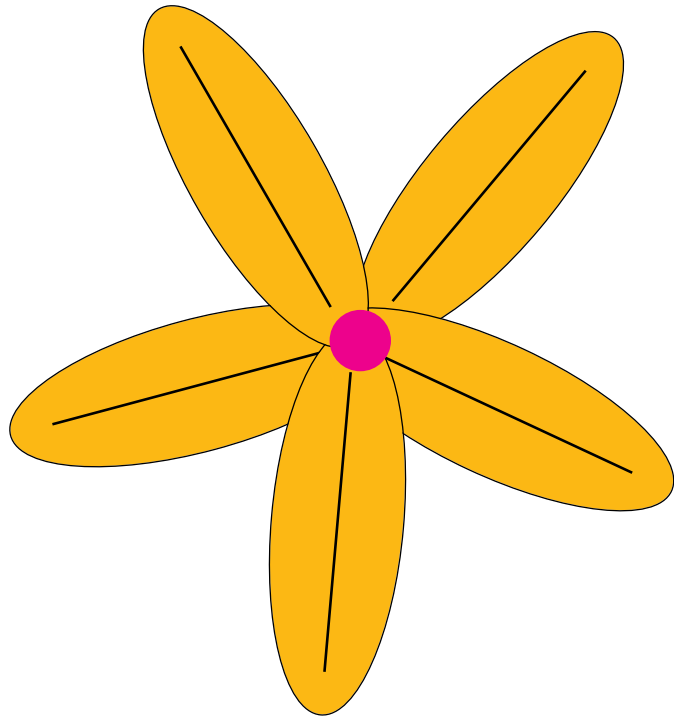

Συνεργασία

Σκέψου τη λέξη «ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ» και γράψε τι σημαίνει για εσένα με πέντε λέξεις. Κάθε λέξη γράψε τη σε ένα πέταλο του λουλουδιού.

Περιέγραψε ένα παράδειγμα συνεργασίας με συμμαθητές/τριές σου που έχουν έρθει από άλλες χώρες στις παρακάτω καταστάσεις:

Φυσική αγωγή (Γυμναστική)	
Σχολείο	
Εξωσχολικό περιβάλλον	

Η συνεργασία με άτομα που προέρχονται από διαφορετικές χώρες είναι:

Σημαντική
Ευχάριστη
Ενδιαφέρουσα
Εύκολη

Ασήμαντη
Δυσάρεστη
Αδιάφορη
Δύσκολη

Δείτε τις παραπάνω φωτογραφίες

Κάνε μια δική σου ζωγραφιά με θέμα τη συνεργασία δυο ή περισσότερων ατόμων. Προσπάθησε να δώσεις στα άτομα αυτά κάποια χαρακτηριστικά, ώστε να φαίνεται ότι προέρχονται από διαφορετική χώρα, π.χ. διαφορετικό χρώμα ή χαρακτηριστικά προσώπου, ενδυμασίας κ.ά.

Παιχνίδι στο πάρκο

Με τα παιδιά που παίζετε στο πάρκο μαζέψτε διάφορα άχρηστα αντικείμενα από τα σπίτια σας και «χτίστε» ή διαμορφώστε ένα δικό σας χώρο, στον οποίο θα μπορείτε να παίζετε, όταν βρέχει, κ.τ.λ. Το χώρο αυτό θα το σχεδιάσετε όλοι μαζί, σύμφωνα με τα υλικά που θα φέρει ο καθένας και θα ξεκινήσετε, αφού συμφωνήσουν όλοι στο σχέδιο αυτό, χωρίς αρχηγούς κ.τ.λ.

Μάθε από το δάσκαλό σου, τη δασκάλα σου και τους γονείς σου ποια υλικά είναι φιλικά προς το περιβάλλον και χρησιμοποίησε όσα περισσότερα μπορείς στο παιχνίδι με τους/τις φίλους/ες σου.

Ενότητα 2 Πολυπολιτισμικότητα

Διάλεξε τον αρχηγό

Παιχνίδι στην αυλή: Οι αριθμοί

Όλα τα παιδιά είναι σε ένα μεγάλο κύκλο. Όταν ο αρχηγός πει ένα νούμερο, τότε τα παιδιά προσπαθούν γρήγορα να σχηματίσουν ομάδες με τόσα μέλη, όσα και ο αριθμός που φώναξε ο αρχηγός. Κάθε ομάδα πρέπει να έχει στη σύνθεσή της ένα παιδί που προέρχεται από άλλη χώρα. Εάν μια ομάδα είναι μεγαλύτερη ή μικρότερη, όλα τα παιδιά της ομάδας βγαίνουν από το παιχνίδι. Κάθε φορά που το παιχνίδι ξαναπαίζεται, αλλάζει ο αρχηγός.

Σκεφτείτε το παιχνίδι που παίξατε και σημειώστε σε μια κόλλα χαρτί τα ονόματα των αρχηγών που επιλέξατε και δίπλα ένα χαρακτηριστικό του που σας έκανε να τους επιλέξετε.

ΟΝΟΜΑ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Συζητήστε με τους/τις συμμαθητές/τριές σας τα χαρακτηριστικά επιλογής και τη σημαντικότητά τους για την επιλογή. Μπορείτε να βρείτε ομοιότητες στα χαρακτηριστικά με βάση τα οποία επιλέξατε αρχηγούς ίδιας και διαφορετικής χώρας από τη δική σας; Ποιες είναι οι διαφορές;

Ξεκινήστε μια ζωγραφιά με θέμα τη συνεργασία και, στη συνέχεια, επιλέξτε έναν/μία άλλο/άλλη συμμαθητή/τρια σας που προέρχεται από διαφορετική από τη δική σας χώρα και ζητήστε του να την ολοκληρώσει. Στο τέλος, σχολιάστε τα κριτήρια με τα οποία επιλέξατε το συγκεκριμένο/η συμμαθητή/τρια σας, για να ολοκληρώσει τη ζωγραφιά σας, και το αποτέλεσμα της συνεργασίας αυτής.

Γινόμαστε ζευγάρια

Παίξτε κυνηγητό στην αυλή του σχολείου με τους/τις συμμαθητές/τριες ή εκτός σχολικού ωραρίου με τους/τις φίλους/ες σας. Στο παιχνίδι συμμετέχουν και οι συμμαθητές/φίλοι σας από διαφορετική από τη δική σας χώρα. Σχηματίστε ζευγάρια πιάνοντας από το χέρι ένα/μία συμμαθητή/τρια ή φίλο/η σας από μια διαφορετική από τη δική σας χώρα. Με το σύνθημα ένα ζευγάρι αρχίζει και κυνηγά τα υπόλοιπα. Στη διάρκεια του κυνηγητού θα πρέπει όλα τα ζευγάρια να είναι πιασμένα από το χέρι. Μόλις ένας/μία από το ζευγάρι ακουμπήσει κάποιο άλλο ζευγάρι πραγματοποιείται αλλαγή ρόλων και το νέο ζευγάρι κυνηγάει τα υπόλοιπα.

Σκεφτείτε το παιχνίδι που παίζατε κατά το οποίο έπρεπε να πιαστείτε από το χέρι με ένα/μία συμμαθητή/τρια σας που προέρχεται από διαφορετική χώρα από τη δική σας. Γράψτε τα συναισθήματά σας:

ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ

Στη συνέχεια, ρωτήστε έναν/μία από τους συμμαθητές/τριές σας με τον οποίο γίνατε ζευγάρι να σας πει πώς αισθάνθηκε εκείνος/εκείνη και τις δυσκολίες που αντιμετώπισε κατά τη μεταξύ σας συνεργασία.

Συμπλήρωσε τις παρακάτω προτάσεις:

Το πιο διασκεδαστικό / ευχάριστο πράγμα στη συνεργασία μου, με το ζευγάρι μου, ήταν:

Το πιο δυσάρεστο πράγμα στη συνεργασία μου, με το ζευγάρι μου, ήταν:

Το πιο σημαντικό πράγμα που έμαθα από τη δραστηριότητα ήταν:

Συνεργάσου μ' ένα/μία συμμαθητή/τρια που προέρχεται από διαφορετική χώρα από τη δική σας, για να φτιάξετε συγχρόνως μια ζωγραφιά με θέμα που θα επιλέξετε από κοινού. Σχολιάστε το αποτέλεσμα.

Ενότητα 3 Ρατσισμός - Ξενοφοβία

Γνωρίζω τους/τις συμμαθητές/τριές μου

Σ' ένα μπουκάλι από γυαλί
Δυο φίλοι μένουνε μαζί
Γάλα με κακάο
Πολύ τα αγαπάω.

Μαζί και διαφορετικοί
Φίλοι για μια ζωή
Μαζί και διαφορετικοί
Όλα τα πλάσματα στη γη.

Φ. Νικολούλη

Κάθε παιδί οποιουδήποτε χρώματος
είναι παιδί του κόσμου μας.

Προσπάθησε να συμπληρώσεις στο κέντρο κάθε αστεριού τα ονόματα των συμμαθητών/τριών σου. Αν μπορείς, δοκίμασε σε κάθε ακτίνα να σημειώσεις, επίσης, τα ενδιαφέροντα των συμμαθητών/τριών σου, πώς αισθάνονται, τη χώρα καταγωγής και ό,τι άλλο στοιχείο γνωρίζεις γι' αυτούς/αυτές.

- Γνωρίζεις τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους χαιρετιούνται οι άνθρωποι από τόπο σε τόπο... Ρώτησε γνωστούς σου.
- Ρώτησε τους/τις συμμαθητές/τριές σας που προέρχονται από διαφορετικές χώρες πώς χαιρετιούνται οι άνθρωποι στην πατρίδα τους. Μερικοί τρόποι είναι λίγο αστείοι, π.χ., οι Εσκιμώοι χαιρετιούνται..., τρίβοντας τις μύτες τους.

- Ετοίμασε το δικό σου μεγάλο αστέρι με χαρτόνι και χρώματα της επιλογής σου. Σε κάθε ακτίνα γράψε τι σ' αρέσει περισσότερο να κάνεις. Σκοπός είναι να καλύψουμε έναν τοίχο της τάξης με τα αστέρια όλων των μαθητών/τριών, όπου θα φαίνονται και τα ενδιαφέροντά τους.

Ερωτήσεις προβληματισμού ή καθοδήγησης :

Σκέψου τις ομοιότητες και τις διαφορές που έχεις με το/τη συμμαθητή/τρια σου στο ίδιο θρανίο. Απάντησε με ένα «ΝΑΙ» ή «ΟΧΙ».

Έχεις το ίδιο χρώμα αίματος; .....

Έχεις την ίδια ανάγκη για φαγητό;.....

Έχεις την ίδια ανάγκη να έχεις φίλους/ες; .....

Έχεις την ίδια ανάγκη να παίζεις με τους άλλους/ες; .....

Έχεις την ίδια ανάγκη γι' αγάπη; .....

Διαφέρεις στο χρώμα των μαλλιών; .....

Διαφέρεις στο χρώμα των ματιών;.....

Διαφέρεις στο σχήμα του προσώπου;

Διαφέρεις στις προτιμήσεις στο φαγητό;

Διαφέρεις στις προτιμήσεις στα σπορ και τα παιχνίδια; .....

Σκέψου: Διαφορετικότητα σημαίνει ποικιλία στην εμφάνιση-χαρακτηριστικά, τις προτιμήσεις κ.τ.λ.

Πόσο βαρετός και ομοιόμορφος θα ήταν ο κόσμος, αν ήμασταν όλοι ίδιοι!

- Διάβασε με προσοχή το ποίημα της προηγούμενης σελίδας. Μπορείς να το ζωγραφίσεις;
- Μπορείς να ζωγραφίσεις κάτι ανάλογο με τη διπλανή φωτογραφία στο μπλοκ ζωγραφικής σου;

Παιχνίδι: Ψάρεμα στο σκοτάδι.

Παίξτε το παιχνίδι γνωριμίας με τα παιδιά της γειτονιάς.

- Καλύψτε με ένα μαντήλι ή μια κορδέλα τα μάτια ενός παιδιού, του ψαρά. Τα υπόλοιπα παιδιά είναι τα ψάρια. Τα ψάρια τρέχουν δίπλα και γύρω από τον ψαρά και προσπαθούν να τον αγγίξουν, ενώ παράλληλα προσέχουν, ώστε να μην τα πιάσει. Ο χώρος στον οποίο κινούνται τα ψάρια πρέπει να είναι οριοθετημένος. Αν ο ψαράς πιάσει ένα ψάρι, επιχειρεί να μαντέψει ποιο παιδί είναι... Τα υπόλοιπα παιδιά τον βοηθούν, φωνάζοντας δυνατά πρώτα το ενδιαφέρον του παιδιού που έχει πιαστεί: π.χ. «του/της αρέσει το κολύμπι». Αν ο ψαράς αποτύχει και πάλι, τα παιδιά μπορούν να προθέσουν και ένα ακόμη γνωστό χαρακτηριστικό, π.χ. τη χώρα καταγωγής, δηλ.: «είναι από την Ουκρανία». Αν αποτύχει και πάλι ο ψαράς να μαντέψει το όνομα του παιδιού, το ψάρι είναι ελεύθερο και το παιχνίδι συνεχίζεται. Αν μαντέψει σωστά, τότε αλλάζει ρόλους με το ψάρι.

Είμαστε όλοι ίσοι

- **Διάβασε το ακόλουθο ποίημα με τίτλο: «Αδελφάκια όλου του κόσμου»**
(Από το βιβλίο: Χ. Σπυροπούλου - Σπανού. «Ελάτε να γιορτάσουμε». Αθήνα 1984, σελ. 51)

«Αδελφάκια όλου του κόσμου»

Αδελφάκια όλου του κόσμου
Μαύρα, κίτρινα, λευκά,
νιώθω να φουντώνει εντός μου
της αγάπης η φωτιά.

Μη δεν παίζετε όλο χάρη
το κρυφτούλι σαν κι εμάς,
Μάνας δεν είστε καμάρι
των δασκάλων σας μπελάς;

Κινεζάκια με ματάκια
ομορφούτσικα λοξά
και σγουρόμαλλα νεγράκια
με κορμάκια μελαμψά.

Δε σκαρώνετε αστεία,
σκανδαλάκια, ζαβολιές,
δεν πετάτε τα βιβλία,
σαν μυρίζουν λικουδιές;

Ευρωπαϊοί πιτσιρίκοι
Ινδιάνοι, Αμερικάνοι
σ' όλους μας η γη ανήκει
σ' όλους το ψωμί της φτάνει.

Σ' όποια μάκρη, σ' όποια πλάτη,
σε βοριά και σε νοτιά
μαύρο ή γαλανό το μάτι
μια η ανθρώπινη καρδιά.

- **Γράψε ξανά τους στίχους που σου άρεσαν από το παραπάνω ποίημα**

- **Βάλε τις παρακάτω λέξεις στη σωστή σειρά, για να σχηματίσεις προτάσεις**

1. ΠΑΙΔΙΑ ΟΛΑ ΚΟΣΜΟΥ ΤΑ ΙΣΑ ΕΙΝΑΙ ΤΟΥ

---

2. ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΙ ΙΣΟΙ ΕΙΜΑΣΤΕ ΑΛΛΑ ΟΛΟΙ

- Ζωγράφισε ξανά στο πλαίσιο με χρώματα το σκίτσο της εικόνας.

Ζωγραφίζω με χρώματα!!

Πιο γρήγορα-πιο αργά

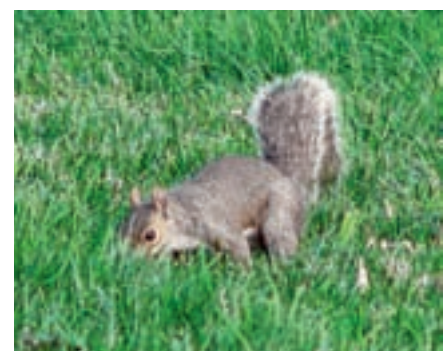
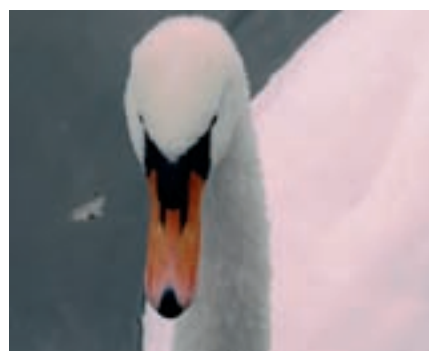

Δεν είναι όλα τα ζώα το ίδιο γρήγορα, αλλά όλα είναι χρήσιμα στον κόσμο μας.

Μήπως το ίδιο συμβαίνει και με τα παιδιά στο σχολείο;;;

Ποιο, κατά τη γνώμη σου, είναι το πιο γρήγορο και πιο το πιο αργό ζώο από αυτά που βλέπεις στις εικόνες;

Στο μπλοκ ζωγραφικής σου ζωγράφισε τα δύο ζώα που διάλεξες! Μόλις τελειώσεις τη ζωγραφιά, προσπάθησε να μιμηθείς πώς κινείται το κάθε ένα από τα ζωάκια! Θα είναι πολύ διασκεδαστικό! Ποιο ζώο σου αρέσει να μιμείσαι;

Εδώ ζωγράφισε τα δύο ζώα που διάλεξες

«Ζωγραφίζω γυναίκες και άνδρες»

Άνδρας	Γυναίκα

Σε καθένα από τα παραπάνω κουτάκια ζωγράφισε στο ένα, έναν άνδρα και στο άλλο μια γυναίκα. Ο άνδρας και η γυναίκα που θα ζωγραφίσεις μπορεί να είναι οποιασδήποτε ηλικίας (για παράδειγμα μωρό, παιδί, παππούς ή γιαγιά).

Συζητήστε με το δάσκαλο ή τη δασκάλα σας και τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριάς σας τις εικόνες που ζωγραφίσατε.

- Σε τι μοιάζουν ένας άνδρας και μια γυναίκα;
- Σε τι διαφέρουν ένας άνδρας και μια γυναίκα;
- Εκτός από τις διαφορές στα σώματά τους, υπάρχουν άλλες διαφορές μεταξύ τους;
- Διαφέρουν 2 μωρά (ένα αγόρι και ένα κορίτσι), μόλις γεννιούνται;
- Με τι παιχνίδια παίζουν τα μικρά αγόρια και κορίτσια;
- Από πού μαθαίνουν να παίζουν;
- Μπορούν να μάθουν να παίζουν τα ίδια παιχνίδια;

Παιχνίδι: Προτείνετε και παίξτε ένα παιχνίδι όλοι μαζί. Π.χ. μπάλα!

Γράψε ή ζωγράφισε εδώ κάτι που έμαθες σήμερα.	Γράψε εδώ τις καινούργιες λέξεις που έμαθες σήμερα.

Ενότητα 4 Φύλα και Ισότητα

Τι δείχνει η τηλεόραση

<p>Ποιο είναι το αγαπημένο σου πρόγραμμα στην τηλεόραση;</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>Γιατί σου αρέσει το πρόγραμμα αυτό;</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>Ποιο είναι το αγαπημένο πρόγραμμα του φίλου μου/ της φίλης μου στην τηλεόραση;</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>Γιατί του/ της αρέσει το πρόγραμμα αυτό;</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>Ζωγραφίζω τον αγαπημένο μου ήρωα ή την αγαπημένη μου ηρωίδα.</p>
---	--

Μίλησε με το διπλανό σου παιδί για το αγαπημένο σας πρόγραμμα και γιατί σας αρέσει. Σημειώστε τι είπατε στο αριστερό κουτάκι.

Συζητήστε με το δάσκαλο ή τη δασκάλα σας και τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές σας για το τι βλέπετε στην τηλεόραση.

- Τα κινούμενα σχέδια ή άλλες παιδικές εκπομπές, πώς δείχνουν τα παιδιά; Κάνουν πράγματα που κάνουν και στο σπίτι ή στο σχολείο ή κάνουν απίθανα πράγματα;
- Τα αγόρια τι κάνουν, πώς μιλούν, τι ρούχα φορούν, πώς φέρονται στην τηλεόραση;
- Τα κορίτσια τι κάνουν, πώς μιλούν, τι ρούχα φορούν, πώς φέρονται στην τηλεόραση;
- Γίνονται όλα αυτά στην πραγματικότητα;
- Τι είναι αληθινό και τι είναι ψεύτικο/φανταστικό;
- Σας αρέσει που κορίτσια και αγόρια είναι τόσο διαφορετικά στην τηλεόραση;
- Ποια παιδιά έχετε αδερφό ή αδερφή; Στα αλήθεια, είναι όλα τόσο διαφορετικά στο σπίτι σας;

<p>Γράψε εδώ κάτι που λέει ή κάνει ο ήρωας / η ηρωίδα σας που δε γίνεται, όμως, να το κάνουν τα αληθινά παιδιά!</p>	<p>Γράψε εδώ τι προγράμματα μπορείτε να βλέπετε κορίτσια και αγόρια μαζί.</p>

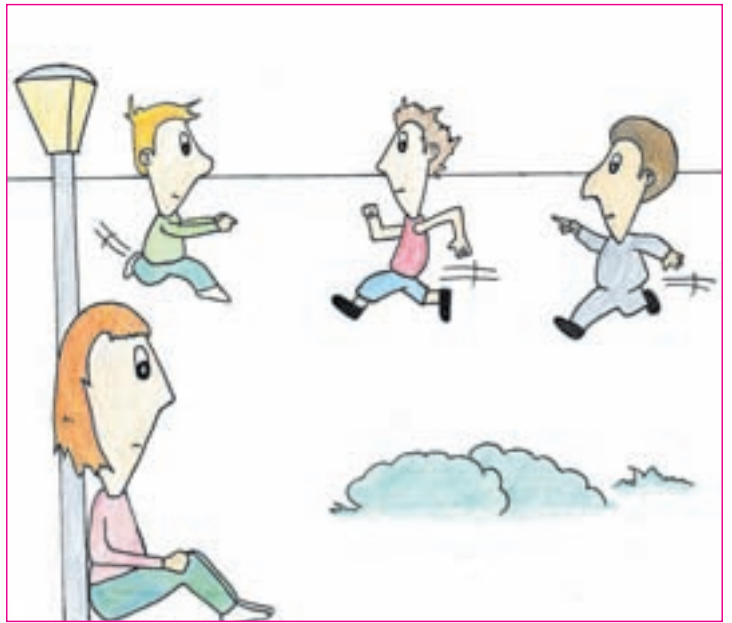
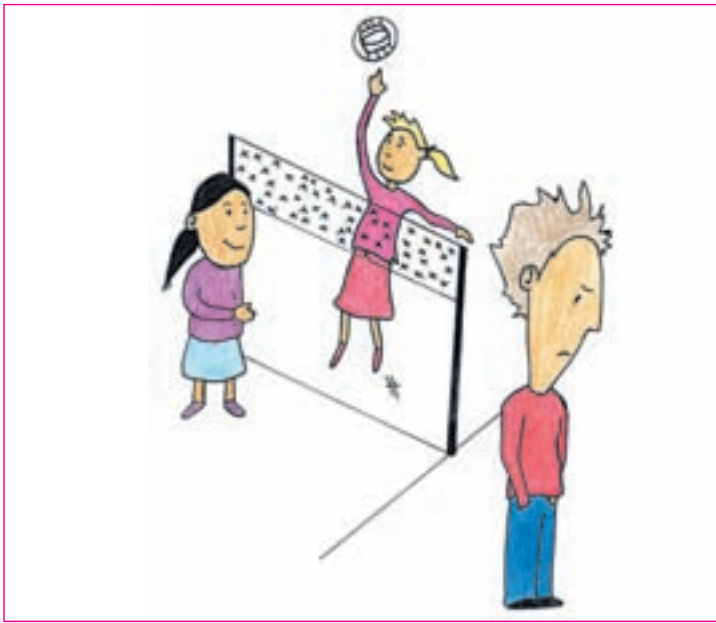
Παιχνίδι: Η πρώτη μου συνέντευξη

Γίνε ζευγάρι με κάποιον/α από τους/τις συμμαθητές/τριές σου και παίξε το παιχνίδι «δημοσιογράφος και αθλητής». Απάντησε στις ερωτήσεις του δημοσιογράφου αλλά πάρε και την πρωτοβουλία να δείξεις κάποιες από τις βασικές κινήσεις του αθλήματος που επέλεξες. Στη συνέχεια αλλάξτε ρόλους.

Λέξεις κλειδιά για την πραγματοποίηση της συνέντευξης: άθλημα, επίδοση, προπόνηση, αγώνες, θεατές, γήπεδο.

Συνεργάζομαι με όλους

- Συνηθίζεις με την παρέα σου να μην αφήνεται να παίξουν άλλα παιδιά μαζί σας, επειδή είναι αγόρια ή κορίτσια; .....

- Εσύ πώς θα αισθανόσουν αν δεν σε έπαιζαν γι' αυτόν το λόγο; .....

Παιχνίδι: Φτιάξτε μεταξύ σας μικτές ομάδες με ίδιο αριθμό αγοριών και κοριτσιών σε κάθε ομάδα. Παίξτε ό,τι παιχνίδι θέλετε για 30 λεπτά, όμως κάθε 5 λεπτά βγάλτε από την ομάδα σας ένα αγόρι και ένα κορίτσι να καθίσουν στον πάγκο και, όταν τελειώσει το παιχνίδι σας, ακούστε πώς ένιωσε κάθε παιδί που καθόταν στον πάγκο και έβλεπε τους φίλους του και φίλες της να παίζουν.

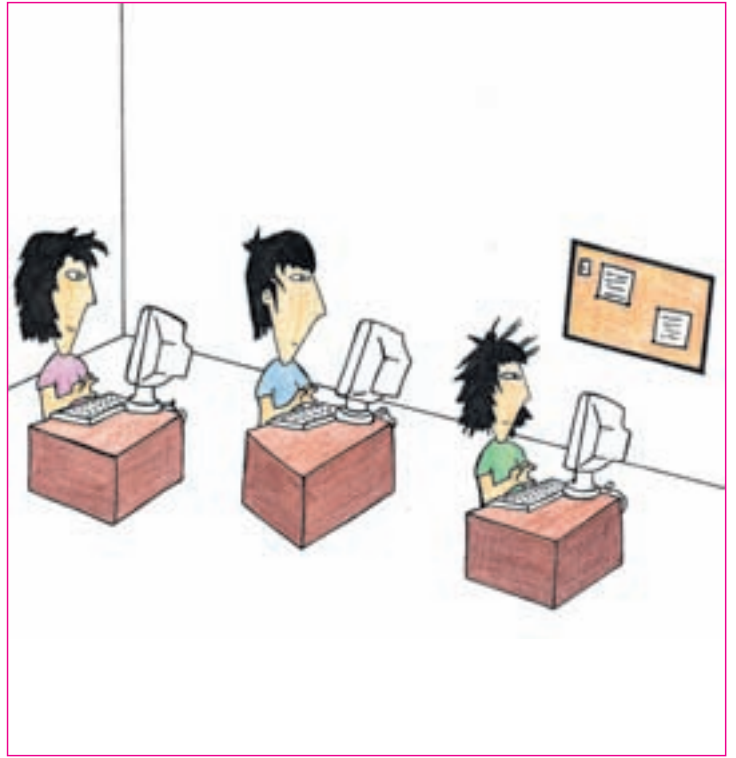
- Είναι σωστό κάποια παιχνίδια να μην μπορούν να παίζουν τα αγόρια και κάποια άλλα τα κορίτσια;

Γιατί; .....

Γράψτε εδώ ένα δικό σας μήνυμα για όσα σκεφτήκατε στο σημερινό μάθημα ή ζωγραφίστε κάτι σχετικό.

Ενότητα 5 Κοινωνικός αποκλεισμός - ανισότητες

Μαθαίνω να γράφω και να διαβάζω

Παρατήρησε τις 2 εικόνες.

Συζητήστε με τον/την εκπαιδευτικό σας και τους/τις συμμαθητές /συμμαθήτριές σας τι δείχνουν οι εικόνες.
Είναι όλα τα σχολεία ίδια;

Ρώτησε κάποιον ενήλικο (δάσκαλο ή γονιό ή παπού/γιαγιά) τι είναι η UNICEF και τι κάνει,
για να βοηθήσει τα παιδιά του κόσμου.

Σκέψου πώς μπορείς να βοηθήσεις και εσύ!

Γράψε ή ζωγράφισε εδώ το μήνυμα
του σημερινού μαθήματος.

Ζωγράφισε τη δική σου τάξη.

Όλοι χωράνε στο παιχνίδι μας

Συζήτησε με κάποιον άλλο για τις καινούργιες λέξεις που έμαθες. Τι σημαίνουν:

- Παιδιά με αναπηρία.

.....
 .....
 .....

- Αποκλεισμός.

.....
 .....
 .....

Θυμήσου! Όλοι πρέπει να συμμετέχουν στα παιχνίδια μας, να διασκεδάζουν και να μην αποκλείουμε κανέναν.

- Πώς νομίζεις ότι αισθάνεται το παιδί στην πρώτη φωτογραφία που κάθεται μόνο του

Γράψε εδώ τι νομίζεις ότι σκέφτεται τώρα:

.....
 .....
 .....
 .....

- Πώς αισθάνεται στη δεύτερη φωτογραφία που είναι μαζί με φίλες;

Γράψε εδώ τι νομίζεις ότι σκέφτεται τώρα:

.....
 .....
 .....
 .....

- Εσύ πώς αισθάνεσαι όταν οι άλλοι δε σε παίζουν στα παιχνίδια τους;

.....
 .....

- Φαντάσου πώς θα αισθάνονται παιδιά με αναπηρία, όταν βλέπουν τα άλλα παιδιά να παίζουν παιχνίδια τα οποία αυτά δεν μπορούν να παίξουν.

- Διαλέξτε το παιχνίδι που σας αρέσει, αλλάξτε το λίγο, για να μπορούν να το παίζουν και παιδιά με αναπηρία, και παίξτε το όλα τα παιδιά μαζί, χωρίς να αφήσετε κανέναν απ' έξω!

Ακροστιχίδα: Βάλε τις λέξεις στη θέση τους και στο τέλος θα έχεις μέσα στα γκρι κουτάκια το σύνθημά σου!!

(M) _ _ _ _ : Στο άλμα σε μήκος όποιος πηδήξει πιο πολλά κερδίζει.

(A) _ _ _ _ _ : Ονομάζονται όλα τα σπορ.

(Z) _ _ _ _ _ : Δεν πρέπει να κάνουμε στα παιχνίδια μας.

(I) _ _ _ _ _ : Το άθλημα όπου υπάρχει αναβάτης.

_ (M) _ _ : Τα αρχικά των Ατόμων Με Αναπηρία.

(Π) _ _ _ _ : Έχουν οι γειτονιές και εκεί παίζουμε όλοι μαζί τα παιχνίδια μας.

(Ο) _ _ _ _ _ : Είναι οι μεγαλύτεροι αθλητικοί αγώνες.

_ (P) _ _ _ _ _ : Σε αυτό το μέρος του σχολείου ακούγονται οι πιο χαρούμενες παιδικές φωνές.

(Ο) _ _ _ _ : Όλα τα παιδιά, ανεξάρτητα από τις ικανότητές μας και τα χαρακτηριστικά μας, μπορούμε να ανήκουμε στην ίδια.

_ (Υ) _ _ _ _ _ : Σε αυτό το μάθημα τρέχουμε.

(M) _ _ _ _ : Ήταν ο Φοίβος και η Αθηνά.

_ (E) _ _ _ _ _ : Ένα άθλημα που εξασκείται στα βουνά.

(Ο) λέξεις τις ακροστιχίδα: μέτρα, σθλήματα, ζαβολιές, ιπασία, ΑΜΕΑ, παρά, Οδημιακοί, ηροαίνιο, ομδα, λυμλσση, μακατ, ορβαοία

Η Ζούγκλα

Στην ταινία κινούμενων σχεδίων «Η Ζούγκλα» οι άνθρωποι κλειδώνουν τα ζώα στα κλουβιά τους, για να μην κάνει κακό το ένα στο άλλο. Όμως τη νύχτα, όταν όλοι οι άνθρωποι φεύγουν, τα ζώα βγαίνουν και ζουν όλα μαζί αρμονικά. Τι νομίζεις ότι σημαίνει αυτό;

Στη συνέχεια της ταινίας, 5 ζώακια πολύ διαφορετικά μεταξύ τους (μια καμπολόπαρδαλη, ένα λιοντάρι, ένα φίδι, ένα κοάλα και ένας σκίουρος) αναγκάζονται να συνεργαστούν, για να σώσουν το λιονταράκι.

Σε αυτήν την προσπάθεια κάθε ζώακι βάζει τη δική του ικανότητα. Γράψε μια ικανότητα του κάθε ζώου (τι μπορεί να κάνει καλά μόνο αυτό), τι το βοηθά και τι μπορεί να μην το βοηθά στην προσπάθειά τους να συνεργαστούν, για να βρουν το λιονταράκι:

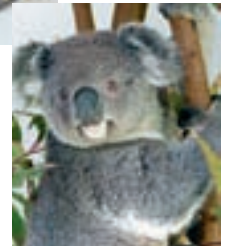
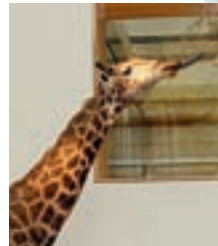
Καμπολόπαρδαλη: .....

Λιοντάρι: .....

Φίδι: .....

Κοάλα: .....

Σκίουρος: .....

Το αποκλεισμένο βατραχάκι

- Το βατραχάκι θέλει να παίξει με τους φίλους του, αλλά έχει αποκλειστεί από τοίχους που έχτισαν γύρω του.
- Διάλεξε ποιους τοίχους πρέπει να γκρεμίσεις, για να ανοίξεις δρόμο στο βατραχάκι, ώστε να μπορεί να παίξει με τους φίλους του.
- Για να γκρεμιστεί ο κάθε τοίχος, πρέπει να γράψεις από κάτω μία λέξη ή φράση με την οποία θα δείχνεις στο βατραχάκι ότι θέλεις να παίξει μαζί σας (όπως φίλος, ή καλός, ή μαζί, ή όλοι, ή έλα). Μπορείς να ακολουθήσεις όποια διαδρομή θέλεις εσύ, αρκεί να αλλάζεις κάθε φορά έναν τοίχο με μια λέξη.

